

ЕТНИЧЕСКА СТРУКТУРА НА БЪЛГАРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ

Петър Славейков*

РЕЗЮМЕ *В статията е направен кратък исторически преглед на промените в етническата структура на българското население. Посочени са основните етнически общности и тяхната поява на Балканите, сегашното им географско разпределение и особеностите в културния им облик. Пояснени са от научна гледна точка някои важни понятия като етнос, етническа група, национално малцинство, етнографска общност.*

В България от векове е наложен етническият модел на търпимост и взаимно зачитане. Този модел би трябвало да се съхрани и в бъдеще, а не да се търсят превратни тълкувания на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства от 1995 г., в която за съжаление не е изяснено понятието "национално малцинство". За разлика от други балкански страни (Гърция) и много европейски страни (Франция и др.) в България през XX в. от само себе си се е наложила "социокултурната нация", която по административен ред се опитват да постигнат много държави. Във връзка с това е необходимо от научна гледна точка да се обяснят съдържанията на понятията "етническа група" и "национално малцинство".

Етническата група представлява част от етническа общност, която обитава територията на друг етнос и е малцинство в сравнение с него, но е съхранила своите културни особености, включително и използването на своя майчин език при битовото си общуване. В същото време националното малцинство е етническа общност, която не е напускала етническата територия, върху която е била формирана, но заедно с тази територия е включена в пределите на друга държава. Правилното разбиране на тези две понятия би предпазило българското общество от неоправдано и излишно изостряне на междуетническите отношения и загубването на огромни постижения, каквито са етническата и верската търпимост.

* Доцент в катедра "География" към Софийския университет "Св. Климент Охридски", София; e-mail: slav@gea.uni-sofia.bg .